

تأثیر مثبت نرخ تعرفه بر شاخص‌های رفاهی

سخنرانی پژوهشی "ارزیابی آثار سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی بر رفاه خانوار" ۲۱ مرداد ماه سال جاری با حضور پژوهشگران مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی و سایر علاقه‌مندان برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی دکتر علی اکبر خسروی‌نژاد مجری این طرح با بیان اینکه ثبات بازار داخلی به ویژه در حوزه بازار کالاهای اساسی و خدمات همواره مورد توجه سیاست‌گذاران و دولت‌مردان بوده است گفت: دسترسی به کالاهای اساسی، ثبات قیمت این کالاهای و ... از منظر ملاک‌های تغذیه‌ای، فقر و ... مورد توجه دولت بوده است.

وی ادامه داد: بر این اساس، ارزیابی اثرگذاری سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی موضوع بسیار مهمی است که هدف از انجام این طرح برآورد سیستم تقاضا برای خانوارهای شهری، برآورد و محاسبه شاخص‌های رفاهی هزینه زندگی برای خانوارهای شهری، احصاء سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی و تعیین سهم هر یک از سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی به تفکیک بر رفاه خانوارهای شهری ایران می‌باشد. دوره مطالعاتی این پژوهش سال‌های ۱۳۷۰ تا ۱۳۸۹ بوده است.

دکتر خسروی‌نژاد افزود: محاسبه شاخص درست هزینه زندگی براساس یک سال پایه ۱۳۸۳ نشان می‌دهد که این شاخص روند صعودی دارد. شاخص درست درآمد واقعی بر مبنای سال پایه ۱۳۸۳ از ابتدای دوره (سال ۱۳۷۰) تا سال ۱۳۸۱ یک روند تقریباً صعودی را طی می‌کند.

مجری این طرح با اشاره به نتایج حاصل از برآزش سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی بر شاخص درست درآمد واقعی گفت: چنانچه یارانه کالاهای اساسی به قیمت ثابت ۱۳۸۳ به میزان یک میلیارد ریال افزایش یابد، شاخص درآمد واقعی به میزان ۰/۰۳۴ واحد افزایش خواهد یافت.

وی ادامه داد: در صورت افزایش خرید تضمینی به قیمت ثابت ۱۳۸۳ به میزان یک میلیارد ریال، شاخص درآمد واقعی به میزان ۰/۱۱۳ واحد افزایش خواهد یافت. نتایج حاصل از برآزش سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی به قیمت‌های جاری بر معکوس شاخص درست هزینه زندگی نشان می‌دهد که با افزایش مبالغ ریالی برای یارانه کالاهای اساسی به میزان یک میلیارد ریال، به‌طور متوسط شاخص درست هزینه زندگی را به میزان ۰/۰۰۴ واحد درصد کاهش می‌دهد.

مجری این طرح تصریح کرد: افزایش مبالغ ریالی برای خرید تضمینی برنج و گندم به میزان یک میلیارد ریال، شاخص درست هزینه زندگی را به میزان ۰/۰۰۹ واحد کاهش می‌دهد.

وی اظهار کرد: چنانچه مقادیر ریالی هزینه شده برای اجرای سیاست‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی در دوره ۸۹-۱۳۸۵ به اندازه یک انحراف معیار کاهش یابد، رفاه مصرف‌کننده برای سال ۱۳۸۵ برابر ۸/۳۸ درصد و برای سال ۱۳۸۹ برابر ۱۳/۷۳ درصد کاهش خواهد یافت.

خسروی نژاد گفت: همچنین نسبت بهبود رفاه به هزینه‌های اجرای سیاست‌ها برای سال ۱۳۸۵ برابر ۹۳/۵ درصد و برای سال ۱۳۸۹ برابر ۱۲۳/۲ درصد بوده است. به عبارت دیگر، به غیر از سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۸ برای بقیه سال‌ها نسبت بهبود رفاهی بزرگتر از ۱۰۰ بوده است.

وی کمک‌های مالی جهت ذخیره‌سازی و انبارداری، بیمه محصولات کشاورزی، پرداخت مستقیم و غیر ادواری، سهمیه تولید (شکر)، انتقال از نواحی مازاد تولید، و خرید توافقی (خرما) را از دیگر سیاست‌های تاثیرگذار بر تنظیم بازار دانست و افزود: بنابراین توصیه می‌شود این نوع سیاست‌ها همانند قبل به کار گرفته شوند.

مجری این طرح با بیان اینکه نرخ تعرفه نیز اثرات مثبت بر شاخص‌های رفاهی دارد گفت: بنابراین توصیه می‌شود در برنامه‌ریزی‌های تنظیم بازار کالاهای اساسی از ابزار تعرفه چه در حالت سالیانه و چه به صورت فصلی استفاده شود.

وی بر استفاده از ابزار خرید تضمینی (برنج و گندم و کالاهای دیگر) نیز به دلیل آن که اثرات معنی‌داری بر رفاه دارد تاکید کرد.

مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی